

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego
I KURS I KURS DOGW DP 1950/51r.

[Redacted]
Ega. Nr. ... 3

TAKTYKA TYLOW

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego
Dział Registrator ew. 27
Nr ark. 13-32

L 0584

egz 1

ORG. I PRACA TYLOW EP W MARSZU Z ZAGROZENIAMI
LOTNICZymi I NAZIEMNYMI.

/ Wykaz /

Tomat Nr. 136, zajscie Nr. 4.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego
Dział _____
Nr 135

12384

JOROS ZEWIOL
kpt. dypl.

Warszawa, styczen 1951 r.

AKADEMIA SZTABI GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
I KURS I KURS DOON MP 1950/51r.

TAJEMNA TYTUŁ

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABI GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego
Dział Demagator i W. d. f.
Nr ark. 13132

[REDAKCYJA]
Ega. Nr. ... 3

L 0584

epz1

ORG. I PRACA TYTUŁ MP W MARSZU I ZAGROŻENIACH

LOGICZNYCH I NAZEBNYCH.

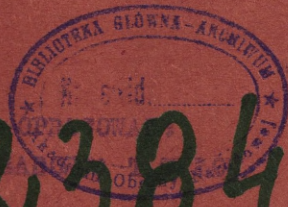
/ Wykład /

Tomat Nr. 136, zajęcia Nr. 4.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABI GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego

Dział _____

Nr 1351

J. CROŚ Z SWIÓZ
kap. dypl.

Warszawa, stycznia 1951 r.

Przew. Prot. nr. 12357 *Par.*

23

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
I KURS i KURS DOOW DD.1950/51.

T A J N E

Bgz.Nr....

TAKTYKA TYŁOW

" ZATWIERDZAM "

ZCA KOLENDANTA A.S.G.
do spraw naukowych

Galesenik
G A L C Z E Ń I A
gen.bryg.

ORG. I PRACA TYŁOW PP W WARSZU Z ZAGROŻENIEM
LOTNICZYM I NAZIEMNYM.

/ W y k ł a d /

Temat Nr.136, zajęcie Nr.4

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

Dział

Nr. 35

OPRACOWAŁ:

WEKŁADOWCA T. TYŁOW

Jaroszewicz kpt
J A R O S Z E W I C Z
kpt.dypl.

SPRAWDZIŁ:

SZEF KATEDRY T. TYŁOW

Wisniewski płk
W I S N I E W S K I
płk.dypl.

Warszawa, styczeń 1951 r.

TEMAT: Org. i praca tyłów w marszu z zagrożeniem lotniczym i naziemnym.

CEL: Nauczyć zasad org. i pracy tyłów pp w marszu i boju spotkaniowym.

CZAS: 2 godziny.

METODA: Wykład.

TRESC: I. ZASADY OGOLNE.

II. ORG. I PRACA TYLOW PP W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM.

- 1. Zabezpieczenie mat. pododdz. pułku do marszu.
- 2. Organizacja tyłów pp do marszu:
  - A/ - w wypadku, gdy pp maszeruje jako straż przednia DP,
  - B/ - w wypadku, gdy pp maszeruje w siłach głównych DP,
  - C/ - w wypadku, gdy pp maszeruje w kolumnie bocznej DP.
- 3. Rozpoznanie drogi marszu.
- 4. Dokumentacja kwatermistrzowska.

III. ORG. I PRACA TYLOW PP W CZASIE MARSZU.

- 1. Ochrona i obrona tyłów.
- 2. Zaopatrywanie mat.
- 3. Ewakuacja:
  - a/ - sanitarna,
  - b/ - weterynaryjna,
  - c/ - techniczna.
- 4. Regulacja ruchu.
- 5. Łączność.

IV. ORG. I PRACA TYLOW PP W CZASIE ZAWIAZANIA SIE BOJU SPOTKANIOWEGO.

V. DOWODZENIE TYLANI W MARSZU I BOJU SPOTKANIOWYM.

VI. OGOLNE WNIOSKI.

I. ZASADY OGOLNE.

TRZBP cz. II pkt. 307 mówi, że:

" Głównym celem marszu we wszystkich wypadkach jest doprowadzenie wojsk w wyznaczony rejon na czas w pełnej gotowości bojowej.

Wynik marszu zależny jest od jego organizacji, zaopatrzenia oraz zaprawy marszowej jednostek ".

Pkt 310 tegoż regulaminu mówi, że:

" Organizacja marszu, w przewidywaniu zetknięcia się z nieprzyjacielem, zależna jest od zamiaru przeprowadzenia spodziewanej walki "

W świetle tych postanowień regulaminu, organizacja tyłów pp w marszu w przewidywaniu zetknięcia się z nieprzyjacielem, powinna zapewnić:

- a/ sprawność marszu tyłów pp oraz ich ubezpieczenie,
- b/ równoczesne podciąganie tyłów za maszerującymi jednostkami bojowymi,
- c/ doprowadzenie tyłów do rejonu walki w stanie gotowości do rozwinięcia się i rozpoczęcia pracy równocześnie z zawiązaniem się boju spotkaniowego,

Zaopatrzenie wojsk w czasie marszu opiera się na zapasach ruchomych lub na tych środkach materiałowych, które znajdują się na "kołach" i są wiezione bezpośrednio za wojskami.

Evakuacja w czasie marszu opiera się na tymczasowych punktach opatrunkowych /TPO/, organizowanych na czas marszu wzdłuż lub poblizu drogi marszu.

Ugrupowanie elementów /urządzeń/ tyłowych w kolumnie marszowej zależne jest od:

- a/ miejsca, jakie pp zajmie w kolumnie marszowej dywizji,
- b/ zadania pułku,
- c/ zamiaru doy pułku,
- d/ zadań poszczególnych członów taktycznych,
- e/ rodzaju środków transportowych.

Ze względu na szybki i gwałtowny charakter boju spotkaniowego, każdy doś musi być w stanie, przy zetknięciu się z nieprzyjacielem, jak najszybciej rozwinąć swe siły do walki,

a więc musi mieć jak najkrótszą kolumnę marszową.

W tym celu bliżej czoła kolumny marszowej powinny maszerować te jednostki, które są potrzebne do walki, bezpośrednio przy spotkaniu się z nplem, natomiast pozostałe jednostki powinny maszerować na końcu kolumny marszowej lub też w zgrupowaniu wyższego szczebla.

Przy składaniu kolumny marszowej należy brać pod uwagę zdolność posuwania się elementów: pieszych, konnych i motorowych, które muszą być zgrane w czasie i przestrzeni. To wymaga dokładnej analizy przy układaniu składu kolumny marszowej.

Przy tym należy pamiętać, że kolumny jednostek zmotoryzowanych maszerują skokami za piechotę i w tym celu winny mieć wolną przestrzeń, równą trzykrotnej długości własnej kolumny.

Jednostki tyłowe, które są niezbędne do bezpośredniego zabezpieczenia materiałowego walki, stanowią pierwszy rzut tyłów i maszerują w składzie swej jednostki liniowej lub też w jej pobliżu.

W skład pierwszego rzutu tyłów wchodzi przede wszystkim elementy sanitarne i amunicyjne, względnie i część zapasów MPS.

Pozostałe jednostki tyłowe stanowią drugi rzut tyłów i maszerują na czołe kolumny pierwszego rzutu tyłów wyższego szczebla lub za swoim pierwszym rzutem tyłów.

II. ORG. I PRACA TYŁÓW PP W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM.

1. ZABEZPIECZENIE MAT. PODODZIAŁÓW PUŁKU PIECH. DO MARSZU.

Głównymi zadaniami tyłów pp w okresie przygotowawczym do marszu są:

- a/ Uzupełnienie do pełnych norm wszystkich rodzajów zapasów ruchomych.
- b/ Odciążenie pododdziałów pułku z niezbędnych do walki ludzi i koni oraz wszelkiego zbędnego materiału.
- c/ Zabezpieczenie materiałowe straży przedniej pp.
- d/ Zabezpieczenie materiałowe CW, /o ile pp taki wysyła/.

Zarządzenia ośrodków zorganizowania i wyposażenia CW wydaje dowódca pułku.

Ze względu na to, że OW wykonuje zwykle swoje zadanie przez dłuższy okres czasu samodzielnie w oddaleniu od swego pułku, musi on być należycie zabezpieczony w środki materiałowe i pomoc sanitarną. Ilość tych środków jest zależna od składu i zadania OW.

W wypadku wyznaczenia samochodów z kompanii gospodarczej pułku do przewozu OW, wówczas składają one swoje materiały na "ziemię" w rejonie dotychczasowego postoju, po czym dowożą OW do wyznaczonego rejonu, a następnie wracają do rejonu, w którym zostały złożone na ziemi materiały, podejmują je na samochody i dołączają do swego pododdziału.

2. ORGANIZACJA TYŁOW PP DO MARSZU.

2/ W wypadku, gdy pp maszeruje jako straż przednia dywizji, odmiany ugrupowania pododdz. tyłowych baonów można ująć w dwa warianty - /patrz schemat/.

Pierwszy wariant:

- Za każdym batalionem posuwa się pluton sanitarny i drużyna amunicyjna, natomiast drużyny gospodarcze batalionów posuwają się w zgrupowaniu, za rzutem pierwszym ostatniego batalionu.

Dodatnią stroną tego wariantu jest to, że bataliony mając przy sobie swoje elementy sanitarne i amunicyjne są więcej usanodzielnione.

Ujemną stroną natomiast jest to, że trzeci batalion będzie mógł rozwinąć się do walki nieco później, ze względu na oddalenie jego od czoła, spowodowane wprowadzeniem w odległości taktyczne drużyn amunicyjnych czołowych batalionów.

Drugi wariant:

- Za każdym batalionem posuwa się pluton sanitarny, a Drużyna amunicyjna 1-go batalionu za swoim batalionem.

Natomiast drużyny amunicyjne 2 i 3-go batalionu posuwają się za rzutem motorowym 3-go batalionu.

Drużyny gospodarcze wszystkich batalionów posuwają się za rzutem pierwszym 3-go batalionu.

Dodatnią stroną tego wariantu jest przybliżenie 3-go batalionu bliżej czoła kolumny marszowej.

Ujemną stroną natomiast jest to, że 2-gi batalion nie posiada przy sobie swojej drużyny amunicyjnej.

W obydwóch wariantach tyły pp posuwają się w dwóch rzutach.

a/ Pierwszy rzut - na końcu kolumny marszowej pułku /za rzutem zmotoryzowanym/,

b/ Drugi rzut - na czole I rzutu tyłów dywizji.

B/ W wypadku, gdy pp maszeruje w siłach głównych dywizji, odmienny ugrupowania tyłów batalionów i pp można ująć w trzy zasadnicze warianty.

Pierwszy wariant:

Plutony sanitarne i gospodarcze posuwają się za swoimi batalionami, przez co każdy z nich jest usamodzielniony.

Pierwszy rzut tyłów pułku maszeruje na ogonie kolumny pułkowej, a drugi rzut - na czole pierwszego rzutu tyłów dyw.

Drugi wariant:

Za batalionami posuwają się tylko plutony sanitarne i drużyny amunicyjne, a drużyny żywnościowe - w zgrupowaniu za rzutem piętnym trzeciego batalionu.

Pierwszy i drugi rzut tyłów pułku /bez komp. sanitarnej/ posuwa się na czole pierwszego rzutu tyłów dywizji.

Ujemną stroną tego wariantu jest to, że pułk będzie posiadał bezpośrednio przy sobie tylko 0,75jo zapasów ruchomych amunicji, a resztę zapasów - /0,25jo/ przewożonych przez pluton amunicyjny pułku, będzie się znajdowała w kolumnie tyłów dywizji, które to zapasy będą mogły być dowożone do pułku dopiero po rozwinięciu się całości sił głównych dywizji.

Trzeci wariant:

Przy batalionach maszerują tylko plutony sanitarne, natomiast drużyny żywnościowe maszerują w zgrupowaniu za rzutem piętnym, a drużyny amunicyjne - za rzutem motorowym 3-go batalionu.

Pierwszy i drugi rzut tyłów pułku /bez komp. sanitarnej/, maszeruje na czole pierwszego rzutu tyłów dywizji.

Wariant ten charakteryzuje się największym przybliżeniem batalionów do czoła kolumny, a więc możliwością najszybszego rozwinięcia się batalionów i art. wzmocnienia pułku.

Ujemną stroną tego wariantu jest to, że pododdziały pułku są pozbawione możliwości natychmiastowego uzupełnienia zapasów ruchomych amunicji.

C/ W wypadku, gdy pułk piechoty maszeruje w kolumnie bocznej dywizji, to odmiany ugrupowania tyłów batalionów i pułku można ująć w dwa zasadnicze warianty, które są podobne do wariantów ugrupowania tyłów pułku maszerującego w straży przedniej dywizji, a tą jedynie różnicą, że w konkretnym wypadku pierwszy i drugi rzut tyłów pułku maszerują na końcu kolumny pułkowej.

O ugrupowaniu elementów tyłowych w kolumnie marszowej decyduje dowódca pułku.

Należy także pamiętać, że na końcu kolumny marszowej pułku, zwłaszcza gdy maszeruje samodzielnie, musi znajdować się "oddział zamykający", wyposażony w środki do holowania i naprawy uszkodzonych pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczenie tylne kolumny pułku.

3. ROZPOZNAWANIE DROGI MARSZU.

Przed rozpoczęciem marszu, tyły pułku muszą posiadać dane o stanie drogi marszu.

Dane te są dostarczane przez rozpoznanie sztabu pułku, lub też przez rozpoznanie kwaternistrzowskie uprzednio wysłane w tym celu.

4. DOKUMENTACJA KWATERNISTRZOWSKA.

W okresie przygotowawczym do marszu opracowuje się rozkład do marszu, tabelę marszu i plan przewidywanego rozwijania tyłów pułku na poszczególnych liniach taktycznych.

III. ORG. I PRACA TYŁÓW PP W CZASIE MARSZU.

1. OCHRONA I OBRONA TYŁÓW.

W czasie marszu obowiązkiem każdego dowódcy jest zapewnienie swojej kolumnie ochrony i obrony.

Osiąga się to przez:

- a/ organizację służby obserwacyjno-alarmowej,
- b/ organizację czynnej obrony plotniczej i pancernej,
- c/ odpowiednie ugrupowanie marszowe kolumny,
- d/ maskowanie i zachowanie dyscypliny marszowej.

Zachowanie odpowiednich przerw pomiędzy poszczególnymi członkami kolumny marszowej tyłów, posiada duże znaczenie, nie tylko ze względu na technikę marszu, ale również na zabezpieczenie przed poważnymi stratami od ataków z powietrza i przed zaskoczeniem naziemnym.

Sposób ubezpieczenia tyłów jest zależny od charakteru dróg, po których odbywa się marsz.

Na drogach armijnych jest organizowana stała służba ochrony dróg, w szczególności w punktach najbardziej wrażliwych, jak: mosty, ciałniny i groble, które są bronione przez specjalnie wyznaczone do tego celu oddziały.

W czasie marszu tyłów pułku przez rejon o możliwym zagrożeniu, szczególnie naziemnym, dowca pułku powinien zapewnić ochronę dla zgrupowania tyłów, wyznaczając w tym celu specjalny oddział z pośród jednostek bojowych, a do poszczególnych rzutów tyłów organizują ją ponadto własnymi środkami.

2. ZAPATRYWANIE MATERIAŁOWE.

Zapopatrywanie pododdziałów pułku w czasie marszu opiera się na zapasach ruchomych.

Uzupełnienie powstałego w czasie marszu zużycia amunicji, zwłaszcza plotniczej, odciążenie pododdziałów od rannych i chorych oraz uszkodzonego sprzętu, powinny być dokonane przed wprowadzeniem wojsk do walki.

Zużycie amunicji w czasie marszu może mieć miejsce zwłaszcza w wypadku zwalczania nalotów lub pojedynczych grup naziemnych npla.

Uzupełnianie zapasów amunicji odbywa się stosownie do potrzeb.

LPS jest podstawowym materiałem używanym w czasie marszu.

Zapopatrywanie w LPS w czasie marszu opiera się na zapasach ruchomych pułku i uzupełnia się w miarę zapotrzebowania.

W pierwszych wypadkach wyższe szczeble organizują przy osiach marszu punkty MPS dla uzupełnienia zapasów ruchomych maszerujących jednostek.

Zaopatrzenie w żywność w czasie marszu opiera się na zapasach ruchomych.

Kolejną dzienną naleźność żywności dywizja dowozi w rejon noclegu lub po nocnych marszach, w rejon dłuższego dziennego odpoczynku.

3. EWAKUACJA.

a/ Sanitarna.

Ewakuację rannych i chorych w czasie marszu przeprowadza się do etapów ewakuacji sanitarnej, rozmieszczonych najbliżej osi marszu.

Należy pamiętać, że straty marszowe nawet bez walki wynoszą dziennie około 1%, a więc dla pp. dzienne straty marszowe wynoszą przeciętnie około 26 ludzi.

O ile marsz pp. wykonuje się po drodze, w pobliżu której brak jest rozwiniętych przez wyższe szczeble etapów ewakuacji sanitarnej, kompania sanitarna pułku organizuje na osi marszu pułku własne tymczasowe punkty patrolowe /TPO/, do których pododdziały pułku kierują swoich rannych i chorych, skąd ewakuuje się ich do dywizyjnych etapów ewakuacji sanitarnej.

W tym celu pp. maszerujący po osi bocznej dywizji /samodzielnie/, jest wzmocniany środkami sanitarnymi dywizji.

Z chwilą rozwijania się kolumny sił głównych pułku do walki jeden z tymczasowych punktów opatrunkowych /TPO. najbardziej odpowiedni/ rozwija się w PPO.

W czasie marszu pierwszej pomocy rannych i chorym udziela instruktor sanitarny batalionu.

Ranni i chorzy wymagający pomocy lekarskiej, oczekują w TPO pułku do czasu nadejścia kompanii sanitarnej pułku, skąd po dokonaniu potrzebnych zabiegów, są ewakuowani do TPO dywizji lub najbliższych etapów ewakuacji sanitarnej wyższych szczebli.

Chorzy i ranni niewymagający dłuższego leczenia po udzieleniu im pomocy lekarskiej, wracają do swoich pododdziałów.

b/ Ewakuacja weterynaryjna.

Org. pomocy i ewakuacja weterynaryjna w czasie marszu są podobne do ewak. sanitarnej, z tą różnicą, że ilość TPWet, organizowanych przez WPWet wzdłuż osi marszu będzie znacznie mniejszą.

PAWet posuwa się na końcu kolumny pieszej pułku /za 3-cim batalionem/, o ile posiada transport konny, a w przeciwnym wypadku maszeruje w pierwszym rzucie tyłów pułku.

c/ Pomoc i ewakuacja techniczna.

W czasie marszu, przy zachowaniu nawet jak największej ostrożności, uszkodzenia pojazdów będą miały miejsce.

Dlatego na czas marszu musi być zorganizowana pomoc i ewakuacja techniczna.

Drobne naprawy uszkodzonych pojazdów w czasie marszu wykonują kierowcy lub patrole techniczne wyznaczone do tego celu z plutonu naprawczego pułku.

Natomiast pojazdy, które ulegną poważnym uszkodzeniom, wymagające dłuższej naprawy, ewakuuje się do najbliższych punktów pomocy technicznej lub punktów zbiórki uszkodzonych pojazdów.

Punkty pomocy technicznej na drogach armijnych są organizowane środkami armii, a przy drogach, gdzie jest brak takich punktów, pułk organizuje wzdłuż osi marszu swoje punkty zbiórki uszkodzonych pojazdów mechanicznych, gdzie je naprawia we własnym zakresie lub przekazuje warsztatom szczebla wyższego.

Na końcu każdej kolumny w czasie marszu wyznacza się t.zw. oddział zamykający, zadaniem którego jest udzielanie pomocy technicznej uszkodzonym pojazdom, względnie ewakuowanie ich do punktów zbiórki.

Oddział zamykający musi być wyposażony w samochód ratowniczy lub zwykły samochód ciężarowy przystosowany do holowania uszkodzonych pojazdów oraz odpowiednią ilość personelu i sprzętu technicznego.

Służbę oddziału zamykającego w kolumnie pułkowej wykonuje "pluton naprawczy samochodów" z kompanii gospodarczej pułku.

Punkty zbiórki uszkodzonych pojazdów mechanicznych planuje się w rejonach przewidywanego rozwinięcia PPŻ lub

w pobliżu organów regulacji ruchu na osi marszu pułku.

4. REGULACJA RUCHU.

Dla zapewnienia kontroli wydanych rozkazów dla maszerujących oddziałów, organizuje się na osi marszu służbę kontroli i regulacji ruchu.

Sprawę organizacji regulacji ruchu na czas marszu, /o. ile pułk maszeruje po osi marszu dywizji/ zajmuje się sztab dywizji, a jeżeli pp maszeruje po osobnej osi marszu, organizuje sztab pułku.

Należy jednak pamiętać, że w czułych punktach na osi marszu, jak: przy skrzyżowaniu dróg, mostach, ciałninach, groblach, tunelach itp. wystawianie posterunków regulacji ruchu jest konieczne.

Jeżeli istniejąca ilość posterunków regulacji ruchu na osi marszu pułku jest niewystarczająca dla potrzeb tyłów, to do poszczególnych rzutów tyłów są obowiązani organizować takowe we własnym zakresie.

5. ŁĄCZNOŚĆ.

Łączność pomiędzy poszczególnymi członkami w czasie marszu opiera się przeważnie na ruchomych środkach łączności.

Często jednak może się opierać na łączności przewodowej i radiowej, zależnie od warunków, w jakich odbywa się dany marsz.

IV. ORG. I PRAC. TYŁÓW PP W CZASIE ZWIĄZANIA SIĘ BOJU SPOTKANIOWEGO.

Bój spotkaniowy, zgodnie z TRWBP cz.I pkt.577 charakteryzuje się niejasnością sytuacji, szybkością i gwałtownością działań w skutek dążenia obu stron walczących do zdobycia i utrzymania inicjatywy.

Z tych też względów rozwijanie tyłów może nastąpić na podstawie rozkazu do pułku, który posiada więcej danych o sytuacji bojowej od kwatermistrza pułku.

W rozkazie swym do pułku określa rejony i termin rozwinięcia urządzeń tyłowych pułku.

Głównym zadaniem pracy tyłów pułku w czasie zawiązania się boju spotkaniowego jest ewakuacja rannych i zaopatrywanie pododdziałów walczących w amunicję.

Charakter boju spotkaniowego /gwałtowność i ruchliwość działań/ powoduje zmienność i warunkowość w zakresie zużycia amunicji oraz narastania strat bojowych w ludziach i sprzęcie.

Nastawienie pracy tyłów pp musi być skierowane przede wszystkim na te pododdziały walczące, które rozwijają się do walki w pierwszej kolejności i potrzebują natychmiastowego uzupełnienia zapasów ruchomych amunicji i ewakuacji rannych.

Organizacja dowozu w czasie boju spotkaniowego opiera się na zasadzie "dowozu wprzód".

Na kierunku głównym, dla przyspieszenia uzupełnienia amunicji, pp może wysuwać do przodu * czołówkę amunicyjną /kilka samochodów załadowanych najpotrzebniejszą amunicją/.

W wypadkach, gdy dowóz jest niemożliwy, stosuje się manewr zapasami materiałowymi.

Z chwilą zawiązania się boju spotkaniowego pododdziały tyłowe straży przedniej rozwijają się i przystępują do pracy. Pododdziały tyłowe pp rozwijają się dopiero po rozwinięciu się sił głównych pułku i to wyłącznie na rozkaz dcy pułku.

PPO rozwija się przeważnie w rejonie jednego z przewidywanych TPC pułku, po dojściu tam rozkazy kompanii, sanitarnej pułku.

Rozwinięcie urządzeń tyłowych winno być natychmiast meldowane do kwatermistrza dywizji z podaniem dokładnego miejsca i czasu ich rozwinięcia.

Sposób rozwinięcia się i ugrupowania urządzeń tyłowych pp oraz sposób ich pracy, zależny jest od charakteru i formy, jaką przybiera bój spotkaniowy.

V. DOWODZENIE TYŁAMI W WARSZU I BOJU SPOTKANIOWYM.

Kwatermistrz przy dowodzeniu tyłami opiera się na "Planie kwatermistrzowskim", który opracowuje się na podstawie:

- a/ zadania bojowego pułku,
- b/ decyzji dcy,
- c/ rozkazu kwatermistrza dywizji,
- d/ stanu tyłów pułku.

Z chwilą otrzymania zarządzeń przygotowawczych, kwatermistrz pułku wydaje zarządzenia dotyczące:

- a/ uzupełnienia zapasów: ruchomych,
- b/ ewakuacji niezdolnych do walki ludzi i koni oraz zbędnego materiału,
- c/ doprowadzenia sprzętu do stanu gotowości marszowej,
- d/ terminu gotowości tyłów do marszu,
- e/ miejsca i terminu odprawy dla szefów służb.

Następnie kwatermistrz opracowuje "referat" dla dcy pułku obejmujący wszelkie zagadnienia potrzebne do opracowania planu kwatermistrzowskiego, a mianowicie:

a/ W zakresie zabezpieczenia materiałowego pułku:

- stan posiadanych zapasów materiałowych,
- stan środków transportowych,
- możliwości i termin ich uzupełnienia,
- pomoc, jakiej w tym zakresie pułk potrzebuje z dyw.

b/ W zakresie ewakuacji:

- ilość ludzi, koni i mat. podlegających ewakuacji,
- termin ukończenia ewakuacji,
- propozycje co do organizacji ewakuacji w czasie marszu i po rozpoczęciu się boju spotkaniowego.

Następnie przedstawia dcy pułku propozycje co do:

- rozmieszczenia i składu poszczególnych rzutów tyłów w kolumnie marszowej,
- miejsca posuwania się drugiego rzutu dtywa pułku,
- planu rozwijania tyłów na poszczególnych liniach taktycznych,
- organizacji ochrony i obrony tyłów tak na czas marszu, jak i na czas zawiązania się boju spotkaniowego,
- organizacji łączności i regulacji ruchu.

Po złożeniu dcy wyżej wymienionego referatu, kwatermistrz pułku otrzymuje wytyczne dcy pułku w zakresie:

- zadania dla tyłów,
- ugrupowania elementów tyłowych w kolumnie marszowej pułku,
- czasu i miejsca włączenia ich w kolumnę marszową pułku,

- miejsca posuwania się drugiego rzutu dtwa pułku,
- normy zużycia i kolejności dowozu,
- organizacji ochrony i obrony tyłów oraz łączności i regulacji ruchu,
- wskazania linii taktycznych, względnie rejonów dla ewentualnego rozwinięcia tyłów.

Następnie kwatermistrz pułku uzupełnia swój plan, zgodnie z otrzymanymi wytycznymi dcy pułku, po czym przeprowadza odprawę z szefami służb, na której zapoznaje ich z zadaniem pułku, decyzją dcy i z planem kwatermistrzowskim oraz wydaje wszelkie zarządzenia jak dla szefów służb, tak i dla pododdziałów pułku, dotyczące organizacji i pracy tyłów pułku, jak w okresie przygotowawczym, tak i w czasie marszu oraz boju spotkaniowego.

Po zakończeniu odprawy, kwatermistrz pułku opracowuje "rozkaz kwatermistrzowski", względnie rozkazy szczególne oraz "plan rozwinięcia tyłów na poszczególnych liniach taktycznych i inne potrzebne dokumenty, jak tabelę marszu itp."

Warunkiem sprawnego dowodzenia tyłami w czasie marszu jest zapewnienie współpracy kwatermistrza z szefem sztafu pułku i deami poszczególnych rzutów tyłów pułku.

W tym celu kwatermistrz pułku w czasie marszu znajduje się wraz ze swym gońcem przy dtwie pułku, skąd dowodzi tyłami pułku.

W czasie marszu kwatermistrz pułku musi stale znać miejsce położenia swych pododdziałów tyłowych na osi marszu i w tym celu sporządza tak zwany wykres ruchu tyłów pułku.

Rozkaz do rozwinięcia tyłów kwatermistrz wydaje na podstawie otrzymanych w tym zakresie wytycznych od dcy pułku.

Po rozwinięciu się tyłów, kwatermistrz pułku składa natychmiast meldunek do kwatermistrza dywizji, w którym podaje dokładne miejsce i czas rozwinięcia poszczególnych urządzeń tyłowych pułku.

Praca kwatermistrza w toku boju spotkaniowego sprawadza się do następujących zasadniczych czynności, jak:

- czuwania nad stałym uzupełnianiem zapasów amunicji dla walczących pododdziałów,

- przedstawiania na czas meldunków i zapotrzebowań materiałowych do kwatermistrza dywizji,
- czuwania nad sprawnym przeprowadzaniem ewakuacji sanitarnej i materiałowej z pododdziałów,
- wydawania rozkazów i urządzeń odnośnie rozwijania i przegrupowania pododdziałów tyłowych oraz zaopatrywania i ewakuacji.

Sprawność wykonania powyższych zadań przez kwatermistrza pułku jest zależna przede wszystkim od ścisłej współpracy jego z szefem sztabu i dowódcami broni wsparcia.

VI. OGÓLNE WNIOSKI.

1. Organizacja tyłów pp w marszu powinna zapewniać:
  - a/ sprawność marszu pododdziałów tyłowych i ich należyte ubezpieczenie,
  - b/ równoczesne podciąganie pododdziałów tyłowych za ruchem pododdziałów walczących pułku,
  - c/ doprowadzenie pododdziałów tyłowych do rejonu walki w stanie gotowości do rozwinięcia i rozpoczęcia pracy równocześnie z zawiązaniem się boju spotkaniowego.
2. Organizacja tyłów pp w czasie marszu zależna jest od:
  - a/ zadania pułku i zamiaru decy,
  - b/ miejsca, jakie pułk zajmuje w ramach marszu dywizji,
  - c/ zadań poszczególnych członów kolumny pułku,
  - d/ rodzaju i środków transportowych.
3. Pierwszy rzut tyłów tworzą pododdziały tyłowe lub ich elementy, które są niezbędne dla bezpośredniego zabezpieczenia walki.

Rzut ten posuwa się w ugrupowaniu pułku, na końcu kolumny marszowej.

Pozostałe pododdziały tyłowe tworzą drugi rzut, który posuwa się za pierwszym rzutem tyłów pułku lub na czole pierwszego rzutu tyłów dywizji.

4. Przed wymarszem pododdziały pułku winny:
  - a/ uzupełnić swoje zapasy ruchome do pełnych norm,
  - b/ wyewakuować niezdolnych do walki ludzi i koni oraz zbędny mater.

c/ doprowadzić wszelki sprzęt i środki transportowe do pełnej zdolności marszowej

5. Zaopatrywanie pp w czasie marszu opiera się na swych zapasach ruchomych, ewentualnie przydzielonych ze szczebla wyższego.

6. Przed wejściem pododdziałów pułku do boju spotkaniowego, muszą one być odciążone od rannych i chorych ludzi i koni oraz uszkodzonego sprzętu, jak również uzupełnione zapasy ruchome zwłaszcza u amunicję.

7. Ewakuacja sanitarna w czasie marszu opiera się na urządzeniach tyłowych wyższego szczebla, znajdujących się w pobliżu osi marszu pułku lub na tymczasowych punktach opatrunkowych /TPO/, organizowanych przez pułk.

8. Pełne rozwinięcie urządzeń tyłowych pułku w toku zawiązania się boju spotkaniowego może być dokonane jedynie na rozkaz dcy pułku.

9. O terminie i miejscu rozwinięcia urządzeń tyłowych pułku kwatermistrz pp musi natychmiast meldować do kwatermistrza dywizji.

10. Zabezpieczenie materiałowe i sanitarne OW pułku należy do obowiązków kwatermistrza pułku wg wytycznych dcy pułku.

11. Ścisła współpraca kwatermistrza z szefem sztabu i doami broni pułku jest nieodzownym warunkiem dowodzenia tyłami w toku marszu i boju spotkaniowego.

L I T E R A T U R A .

a/ Regulaminy - TRWBP cz. I i II.

TR "Sztaby w polu.

b/ Skrypty: - TO "Marsz pp przy zagrożeniu lotniczym i naziemnym".

- TT z roku 1949/50 "Tyły pp w marszu i boju spotkaniowym"

1 załącznik - "Schemat ugrupowania elementów tyłowych w kolumnie marszowej pp".

Druk B.I.

Opisno 125 egz.

/za 17 kart., 1 egz. na 6 ark./.

Egz. Nr. 1-2 - Satub. Sos. - Oida. III i III.

" " 3-4 - Arhivna

" " 5-125 - Biblioteka tajna

Wyk. kpt. dypl. JAROSZEWICZ

Brak B.A. nr. ka. 558/Wyrok.

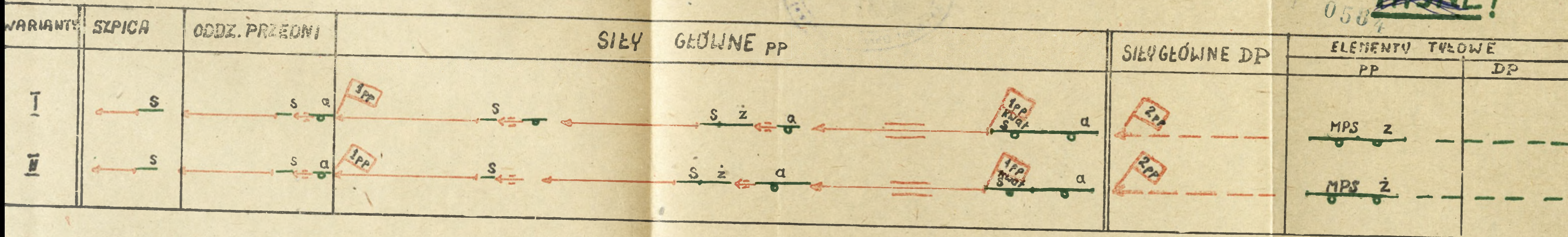
Data 22.1.1951 r.

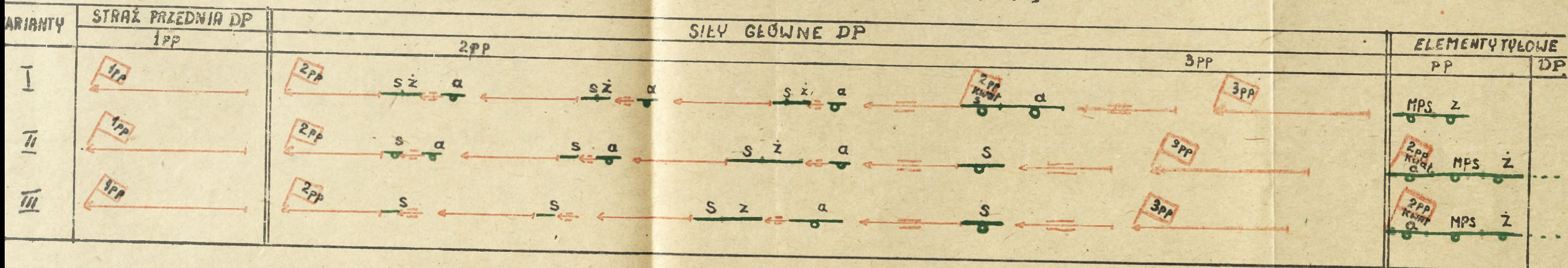
SCHEMAT UGRUPOWAN ELEMENTÓW TYŁOWYCH W KOLUMNIE 'MARSZOWEJ' pp

PULK PIECHOTY W STRAŻY PRZEDNIEJ D.P.

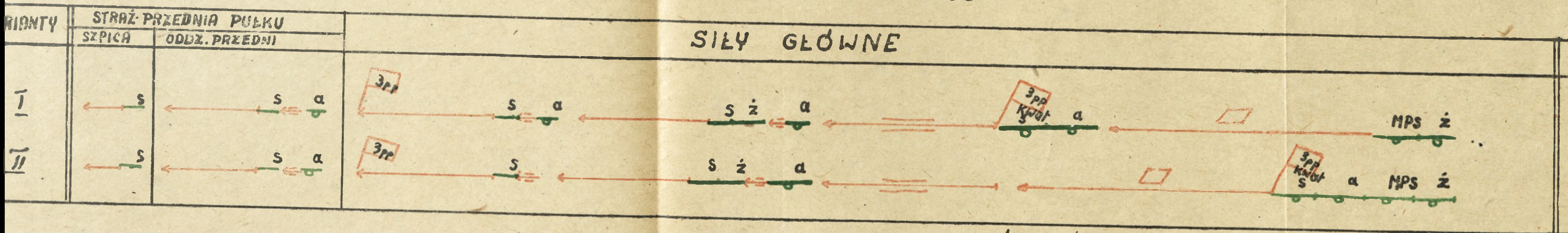
0504 ~~TAJNE!~~

PULK PIECHOTY W SIŁACH GŁÓWNYCH DP

PULK PIECHOTY W KOLUMNIE BOCZNEJ DP

ODBITO 125 EGZ
EGZ. Nr. 1-2 SZTAB GEN. ODDZ III i XI
" " 3-4 ARCHIWUM
" " 5-125 BIBLIOTEKA TAJNA
WYK. JAROSZEWICZ kpt.
DRAK Rz. S. Nr. KS. 515.
25-1-51

Legenda
s elementy sanitarne
a " amunicyjne
z " żywnościowe
MPS " Mat. pędnych i smarów.

13

32